



**ІНСТИТУТ
ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ І
ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ
НАПН УКРАЇНИ**

**Силабус навчальної дисципліни
«ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ
ТА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ»
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 011 Освітні, педагогічна науки
Спеціалізація: Інформаційно-комунікаційні технології в
освіті**

Викладачі	Освітній рівень	Третій (освітньо-науковий), PhD	
 <p style="text-align: center;">Валентина Володимирівна Коваленко кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу хмаро орієнтованих систем інформатизації освіти Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, vako88@ukr.net</p>	Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна циклу професійної підготовки	
	Мова викладання	Українська	
	Рік підготовки	2-й	
	Семестр	3-й, 4-й	
	Форма навчання	Денна/заочна	
	Обсяг	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>
		<i>Кількість кредитів</i>	
		2	2
		<i>Загальна кількість годин</i>	
		60	60
		<i>Лекції</i>	
		6 год	6 год
		<i>Практичні заняття</i>	
		6 год	6 год
	<i>Лабораторні заняття</i>		
	-	-	
	<i>Самостійна робота</i>		
	48 год	48 год	
Вид контролю	Залік		
Мета навчальної дисципліни	Мета навчальної дисципліни «Інформаційні технології в освіті та наукових дослідженнях» полягає у формуванні в аспірантів (PHD-рівень) вміння використовувати інформаційні технології в освіті та наукових дослідженнях.		
Очікувані результати навчання	<p><i>У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - знати основні поняття і визначення; - знати основні види інформаційних технологій, доцільних для використання в освітній і науковій діяльності (електронні соціальні мережі, хмарні сервіси, відкриті 		

	<p>журнальні системи, наукометричні бази, засоби створення та проведення відео конференцій);</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати можливості, напрями, шляхи й переваги використання інформаційних технологій в практиці науково-освітніх досліджень; - вміти ефективно використовувати інформаційні технології для організації науково-освітньої діяльності; - планувати й здійснювати взаємодію з вітчизняною і закордонною науковою спільнотою засобами інформаційних технологій; - усвідомлювати необхідність постійного вдосконалення власної медіаграмотності, умінь і навичок наукової комунікації з використанням засобів інформаційних технологій. <p>Компетентності здобувачів виявляються у їх здатності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оволодіти педагогічною майстерністю; - працювати з інформаційною базою наукового дослідження, способи її формування, види та джерела наукової інформації, електронні пошукові системи; - використовувати електронні інформаційні ресурси: електронні бібліотеки, бази даних, електронні каталоги, репозитарії та способи роботи з ними; - опанувати особливості роботи з монографічною і періодичною вітчизняною та іноземною науковою літературою; - навчитися дотримуватися правил цитування та посилання на використані джерела при написанні наукових робіт; - визначати етапи написання дисертаційної роботи; - освоїти наукову комунікація та автоматизовані системи для її здійснення; - використовувати електронні системи для проведення наукових масових заходів: інтернет-конференцій, вебінарів тощо.
<p>Тематичний план навчальної дисципліни</p>	<p>Змістовий модуль 1. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій для проведення та підтримки наукових досліджень.</p> <p>Тема 1. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації в Україні та закордоном.</p> <p>Тема 2. Інформаційна база наукового дослідження, способи її формування, види та джерела наукової інформації, електронні пошукові системи.</p> <p>Тема 3. Електронні інформаційні ресурси: електронні бібліотеки, бази даних, електронні каталоги, репозитарії та способи роботи з ними.</p> <p>Тема 4. Особливості роботи з монографічною і періодичною вітчизняною та іноземною науковою літературою для ознайомлення і використання.</p> <p>Тема 5. Правила цитування та посилання на використані джерела при написанні наукових робіт.</p> <p>Тема 6. Етапи дисертаційної роботи.</p> <p>Тема 7. Автоматизовані системи перевірки унікальності тексту (системи антиплагіату).</p> <p>Змістовий модуль 2. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті.</p> <p>Тема 1. Наукова комунікація та автоматизовані системи для</p>

	<p>її здійснення.</p> <p>Тема 2. Електронні системи для проведення наукових масових заходів: інтернет-конференцій, вебінарів тощо.</p> <p>Тема 3. Застосування електронних соціальних мереж для проведення та інформаційної підтримки наукових досліджень.</p> <p>Тема 4. Створення блогів, тематичних профілів у електронних соціальних мережах.</p> <p>Тема 5. Використання міжнародних наукометричних систем і баз даних в освіті і науці.</p> <p>Тема 6. Створення особистих профілів у наукометричних базах.</p>
--	--

Методи навчання	<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності</p> <p>1) За джерелом інформації:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Словесні: лекція (традиційна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, практичні роботи, пояснення, бесіда. - Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація. - Практичні: вправи. <p>2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: пояснювально-ілюстративні, проблемно-пошукові.</p> <p>3) За ступенем самостійності мислення: самонавчання, пошукові, дослідницькі.</p> <p>4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача: виконання індивідуальних навчальних проектів, розбір конкретних ситуацій.</p> <p>Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:</p> <p>1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; елементи тренінгових занять тощо.</p>
------------------------	--

Методи контролю	<p>Методи усного контролю: опитування, бесіда, залік.</p> <p>Методи письмового контролю: модульне письмове тестування, публікація.</p> <p>Методи комп'ютерного контролю: тестові програми.</p> <p>Методи самоконтролю: самонавчання, самоаналіз, самооцінка.</p>
------------------------	--

Система оцінювання аспірантів

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практична робота	60
Самостійна робота	30
Залік	10
Максимальна кількість балів	100

Сумарний результат у балах складає:

60 і більше балів – зараховано

59 і менше балів – незараховано

Політика навчальної дисципліни	Академічна доброчесність	Аспірант повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності у відповідності до Положення про академічну доброчесність ІТЗН НАПН України.
	Пропуски занять	З'ясування причини пропусків занять.

		Пропуск занять з поважної причини дає можливість аспіранту виконати завдання з запізненням без зниження максимального балу.
	Виконання завдань пізніше встановленого терміну	Виконання завдань пізніше встановленого терміну є підставою для зниження максимальної кількості балів за виконане завдання з запізненням.
	Додаткові бали	Аспірант може отримати додаткові бали за виконання додаткових завдань таких, як стаття або тези доповіді.
	Дотримання правил безпеки	Аспірант повинен дотримуватися правил безпеки при користуванні технічними засобами навчання; правил безпеки в мережі Інтернет.
Інформаційно-методичне та матеріально-технічне забезпечення	<p>Інформаційно-методичне забезпечення викладання навчальної дисципліни забезпечується сучасними технічними засобами навчання, які побудовані на інформаційно-комунікаційних технологіях (комп'ютер, мультимедійний проектор, робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні технології в освіті та наукових дослідженнях» тощо).</p> <p>На заняттях і на самостійній роботі використовуються методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни, ілюстративні комп'ютерні дидактичні матеріали, які розроблені в Інституті інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України.</p> <p>Інформаційними ресурсами при вивченні дисципліни є навчальна електронна бібліотека НАПН України (https://lib.iitta.gov.ua/), комп'ютерний клас, джерела Інтернет, інформаційно-методичні матеріали Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України.</p>	
Рекомендована література		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти : монографія. Київ, 2009. 684 с. 2. Биков В. Ю. Основи стандартизації інформаційно-комунікаційних компетентностей в системі освіти України. Інформаційні технології і засоби навчання. 2010. (1). С. 1-88. 3. Буйницька О. П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання : навч. посіб. / Центр учбової літератури. Київ, 2012. 240 с. 4. Енциклопедія освіти. Акад. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. – Київ, 2008. 1040 с. 5. Жалдак М. І. Система підготовки вчителя до використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчальному процесі. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання : збірник наукових праць. Київ, 2011. Вип. 11 (18). С. 3–18. 6. Коваленко В. В. Проблема розвитку компетентності педагогічних працівників з використання web-орієнтованих і мультимедійних технологій у педагогічній теорії і практиці Інформаційні технології і засоби навчання, 1 (57). 2017. С. 189-206. – Режим доступу : https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1541. 7. Коваленко В. В., Коваленко О. М. Актуальність застосування електронних соціальних мереж у роботі зі школярами, які мають функціональні обмеження [Електронний ресурс]. Інформаційні технології і засоби навчання. 2015. №6 (50). Режим доступу : http://journal.iitta.gov.ua. 		

8. Кучай О. В. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх учителів початкових класів засобами мультимедійних технологій у вищих навчальних закладах Польщі / за ред. А. І. Кузьмінського. Черкаси, 2014. 361 с.
9. Лещенко М. П., І. І. Капустян Колаборативний підхід до розвитку ІКТ-компетентностей учителів і учнів загальноосвітніх навчальних закладів Швеції [Електронний ресурс]. Інформаційні технології і засоби навчання. 2012. №5 (31). – Режим доступу до журналу : <http://www.journal.iitta.gov.ua>.
10. Лещенко М. П., Тимчук Л. І. Підходи до стандартизації сформованості інформаційно-комунікаційної компетентності учнів : польський досвід [Електронний ресурс]. Інформаційні технології і засоби навчання. 2014. № 4 (42). С. 33–46. – Режим доступу до журналу : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/-itlt/article/view/1118/828#.VDPTllctrSg>.
11. Лещенко М. П., Тимчук Л. І. Розвиток інформаційно-комунікаційних і медіа компетентностей учителів у міжнародному педагогічному просторі [Електронний ресурс]. Інформаційні технології і засоби навчання. 2013. Том 38, № 6. Режим доступу до журналу : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/931/696#.VUfbMvntmko>.
12. Литвинова С. Г. Методика використання технологій віртуального класу вчителем в організації індивідуального навчання учнів : автореф. дис. ... канд. пед. наук / Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України. Київ, 2011. 20 с.
13. Литвинова С. Г. Проектування хмаро орієнтованого навчального середовища загальноосвітнього навчального закладу : монографія. Київ, 2016. 354 с.
14. Лозікова Г.М. Комп'ютерні мережі: Навчально-методичний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2014. – 128 с.
15. Максименко С. Д. Психічні механізми самореалізації особистості в медіа просторі. Педагогіка і психологія : Вісник НАПН України. 2013. № 2(79). С. 14–17.
16. Медіаосвіта та медіа грамотність : підручник / В. Ф Іванов, О. В. Волошенюк, Д. Ю Дзюба ; Акад. укр. преси. Київ, 2012. 352 с.
17. Олійник В. В. Відкрита післядипломна педагогічна освіта і дистанційне навчання в запитаннях і відповідях : наук.-метод. посіб. / Ун-т менедж. освіти НАПН України. «А.С.К». Київ, 2013. 312 с.
18. Про вищу освіту [Електронний ресурс] : закон України від 16.04.2017 р. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
19. Про організацію психологічного і соціального супроводу в умовах інклюзивного навчання : лист МОН, молоді та спорту України від 26.07.2012 р. № 1/9-529.
20. Про освіту [Електронний ресурс] : закон України від 05.09.2017 р. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12/page3>.
21. Пунина Т. Г. Проектирование и размещение в сети Интернет административных сайтов образовательных учреждений : учебно-методическое пособие [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://club-edu.tambov.ru/methodic/2007/ppsite/content.html>.
22. Рассказова О. І. Розвиток соціальності учнів з особливими потребами як умова вибору ними успішних життєвих стратегій у сучасному соціумі. Обдаровані діти – інтелектуальний потенціал держави : матер. V Міжнар. наук.-практ. конф. (АР Крим, смт. Гаспра, 25-29 вер. 2012 р.) / Ін-т обдарованої дитини НАПН України. Київ, 2012, С. 252-260.
23. Соціальна педагогіка : мала енциклопедія / Т. Ф. Алексеєнко [та ін.] ; за ред. І. Д. Зверєвої. – Київ, 2008. 336 с.
24. Сиротенко Г.О. Сучасний урок : інтерактивні технології навчання. Видав. гр. «Основа». Харків, 2013.
25. Співаковський О.В., Щедролосьєв Д.Є., Чаловська Н.М., Глущенко О.О., Федорова Я.Б. Інформаційні технології в управлінні вищими навчальними закладами : Метод. Посібник / О.В. Співаковський (ред.). Айлайт, Херсон, 2015. 152 с.
26. Тарасенко Р.О., Гаріна С.М., Рабоча Т.П. Інформаційні технології: навч. посіб. / Кабінет міністрів України; Національний аграрний ун-т. – К.: ТОВ «Алефа», 2013. – 312 с.
27. Тернопільська В. І. Система виховання соціально-комунікативної культури учнів загальноосвітньої школи у позаурочній діяльності : автореф. дис. ... д-ра. пед. наук. Київ, 2009. 40 с.

28. Формування інформаційно-комунікаційних компетентностей у контексті євроінтеграційних процесів створення інформаційного освітнього простору : посібник / за заг. ред. Бикова В. Ю., Овчарук О. В. ; Ін-т інформ. технол. і засобів навч. НАПН України. Київ, 2014. С. 122-138.
29. Харченко С. Я. Соціалізація дітей та молоді в процесі соціально- педагогічної діяльності : теорія і практика : монографія. Луганськ, 2006. 320 с.
30. Яцишин А. В. Використання інформаційних ресурсів електронної бібліотеки НАПН України для потреб загальної середньої освіти. Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. 2015. 4 (57). С. 48-55.
31. Яцишин А. В. Застосування віртуальних соціальних мереж для потреб загальної середньої освіти. Інформаційні технології в освіті. 2014. № 19. С. 119-126.
32. Яцишин А. В. Мультимедійні засоби як важлива складова інформатизації загальної середньої освіти : зб. тез наук. практ. конф. «Мультимедійні технології в освіті та інших сферах діяльності» НАУ, Київ, 2015. С. 116-118.
33. Яцишин А. В., Коваленко В. В. Роль електронних соціальних мереж у розвитку соціальної компетентності обдарованих учнів. Освіта та розвиток обдарованої особистості. 2016. № 9 (52). С. 33-37.
34. Яцишин А. В., Носенко Ю. Г. Використання електронних соціальних мереж для розвитку інформаційної культури дітей та молоді з функціональними обмеженнями. Освіта та розвиток обдарованої особистості. 2015. № 12 (43). С. 31-38.
35. Яцишин А. В., Яськова Н. В. Використання електронних соціальних мереж у роботі з обдарованими учнями. Освіта та розвиток обдарованої особистості. 2016. №8. С. 9-16.
36. Digital Strategy for Schools 2015-2020 [electronic resource]. Enhancing Teaching, Learning and Assessment. – Access mode : <https://www.education.ie/en/Publications/Policy-Reports/Digital-Strategy-for-Schools-2015-2020.pdf>.
37. Chaib M., Svensson .-K. Publisher ICT in Teacher Education Challenging prospects. Jönköping University Press/Encell Printed at Rydheims tryckeri AB, Jönköping, Sweden, 2005. P. 250.

Інформаційні ресурси

1. <https://lib.iitta.gov.ua/>
2. <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt>

Силабус розроблений відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Цифрова гуманістична педагогіка», затвердженої на засіданні вченої ради Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, протокол № 7 від «29» червня 2021 року.